

University of Groningen

Verschillen leraren in hun ontwikkeling?

van der Lans, Rikkert

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Final author's version (accepted by publisher, after peer review)

Publication date:

2016

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

van der Lans, R. (2016). Verschillen leraren in hun ontwikkeling? Een verkennende studie naar individuele verschillen in de ontwikkeling van lesgeven. Postersessie gepresenteerd op Onderwijs Research Dagen 2016 (ORD), Rotterdam, .

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Verschillen leraren in hun ontwikkeling? Een verkennende studie naar individuele verschillen in de ontwikkeling van lesgeven

Abstract (116 woorden)

Onderzoek naar het International Comparative Analysis of Learning and Teaching (ICALT) observatie protocol stoelt op de hypothese dat vaardigheid in lesgeven zich cumulatief ontwikkelt. In dit onderzoek wordt ingegaan op de vraag of dit cumulatieve patroon wel past bij iedere docent. Voor het onderzoek zijn 198 lesobservaties verzameld van 69 leraren. Met behulp van Person Fit statistieken is geanalyseerd hoeveel van de geobserveerde lessen afwijkt van het verwachte patroon. Uit de resultaten blijkt dat 15% van de lessen niet past binnen het cumulatieve patroon, maar ook dat afwijkende lessen niet uniek zijn voor een select groepje leraren. Het lijkt daarom dat het cumulatieve patroon voor de meeste leraren wel klopt, maar dat incidentele lessen kunnen afwijken.

Theoretische achtergrond (952 woorden)

Wereldwijd is er grote interesse in het verbeteren van het lesgeven van leraren. Deze interesse komt voort uit onderzoek dat aantoonde dat het lesgeven van leraren een belangrijke factor is die het leren van leerlingen beïnvloed (Strong, 2011). Om leraren verbeterpunten te kunnen aanreiken is informatie nodig over het gedrag van leraren in de klas (Darling-Hammond, Amrein-Beardsly, Heartel, & Rothstein, 2012). Een veel gekozen manier om deze informatie te krijgen is door het lesgeven te observeren. Typisch wordt er daarbij gebruik gemaakt van een lijst met beschrijvingen van goed lesgeven en de observator vult in hoe vaak en/of in welke mate iedere beschrijving overeenstemt met het gedrag van de leraar in de les. Echter, het noteren “wat een leraar doet” geeft nog steeds gebrekkige grond voor feedback over wat de leraar nu het beste zou kunnen gaan verbeteren. Om verbeterpunten aan leraren te kunnen aanreiken is kennis nodig over hoe vaardigheid in lesgeven ontwikkeld, zodat een leraar gericht advies kan krijgen over welke vaardigheden nu het meest gemakkelijk geleerd kunnen worden.

Onderzoek dat gebruik maakt van de “International Comparative Analysis of Learning and Teaching” (ICALT) observatie methode heeft vastgesteld dat het mogelijk is om zo’n volgorde in lesgeven vast te stellen. Uit het onderzoek met de ICALT blijkt dat de ontwikkelingen van leraren grofweg volgens zes fases verloopt in specifiek: (1) “een veilig en stimulerend leerklimaat” (2) een “efficiënte lesorganisatie”, (3) “Duidelijke en gestructureerde instructie”, (4) “Intensieve en activerende les”, (5) “leerstrategieën” en (6) “afstemmen van instructie en verwerking op verschillen” (zie Figuur 1). Er wordt bewust gesproken van fasen en niet over stadia, omdat stadia een te rigide connotatie heeft.

Figuur 1.

Afbeelding van het zes-fasen-model waarin leraren beginnen zich te bekwamen in de vaardigheden rechts en zich dan stap voor stap bekwamen in de vaardigheden links.

Met behulp van deze observatiemethode en het onderliggende zes-fasen-model worden in Nederland nu beginnende leraren van feedback voorzien over hoe zij zich kunnen verbeteren. Dit roept vragen op of alle leraren wel in hetzelfde “jasje” passen? De feedback veronderstelt immers dat de leraar zich grotendeels ontwikkelt volgens deze zes fasen. De onderzoeksvraag is daarom

1. *Hoe vaak gebeurt het dat een observatie van een les niet past binnen dit zes-fasen-model?*
2. *Vinden de lesobservaties die niet passen typisch plaats bij een select groepje leraren?*

Methode

Steekproef en procedure. De steekproef bestaat uit 198 lesobservaties van 69 leraren door 67 collega-leraren. Iedere docent ontving driemaal een andere collega. De collega's zijn getraind met behulp van 2 video's om in de les te observeren met behulp van de ICALT.

Instrument. Het observatie-instrument dat is gebruikt is de International Comparative Analysis for Learning and Teaching (ICALT) (van de Grift, 2014).

Analyse. Eerst is de cumulatieve volgorde tussen de items vastgesteld met behulp van het R package eRm (Mair & Hatzinger, 2007). Vervolgens richt de analyse zich op de observaties die niet passen binnen deze volgorde. Hiervoor werd gebruik gemaakt van person fit statistieken (Tendeiro & Meijer, 2014). Een person fit coëfficiënt geeft voor iedere lesobservatie weer of deze wel of niet in het verwachte cumulatieve patroon past. In deze studie maken we gebruik van G_{NORMED} beschikbaar in het R-package PerFit (Tendeiro, 2014) en de χ^2 toets beschikbaar in eRm.

Resultaten

Uit de analyse blijkt dat ongeveer 15% van de lessen die werden geobserveerd, kunnen worden gediagnosticeerd als afwijkend van de 6 fasen (zie Tabel 1). ‘Afwijkend’ betekent dat een docent tijdens een specifieke les bijvoorbeeld wel gedrag geassocieerd met fase 3 vertoont, maar niet het gedrag geassocieerd met de fasen 1 en 2.

Tabel 1. *Percentage lessen dat afwijkt van het verwachte patroon*

	n	Aantal leraren dat afwijkt	% leraren dat afwijkt
$G_{\text{NORMED}} (>.30)$	141	21	14.7
χ^2	198	31	15.7

Een belangrijke vraag is nu of de afwijkende lessen zich concentreren rondom eenzelfde groep leraren. Omdat het aantal afwijkingen relatief klein is ($n = 31$) is gekozen om niet te werken met een significantietoets. In plaats daarvan wordt gewerkt met descriptieve statistieken. Bij twee leraren werd tweemaal door twee andere collega's een les als afwijkend gescoord. Echter, bij deze twee leraren werd ook één les geobserveerd die niet afweek. Bij de overige 17 leraren ging het om een eenmalige les waarin hun lesgeven afweek.

Relevantie

Uit de studie blijkt niet dat het lesgeven van sommige leraren zich anders zou ontwikkelen. De steekproef geeft daarom geen indicaties dat er enkele exceptionele leraren zijn die zich anders ontwikkelen dan voorspelt door deze zes fasen. Dit betekent dat iedere docent van feedback kan worden voorzien op basis van deze zes fasen. Toch blijken er incidenteel wel lessituaties te zijn die afwijken. Deze lessituaties moeten worden geïdentificeerd en apart worden behandeld, want wanneer een lessituatie inconsistent is met de verwachtingen dan kan er niet alsnog op basis van de verwachtingen feedback worden gegeven. Vervolgonderzoek zou zich kunnen richten op wat deze afwijkende incidenten wel kenmerkt.

Referenties

- Darling-Hammond, L., Amrein-Beardsley, A., Heartel, E., & Rothstein J. (2012). Evaluation teacher evaluation. *Phi Delta Kappan*, 93, 8–15.
- Mair, P., & Hatzinger, R. (2007). Extended Rasch modelling: The eRm package for the application of IRT models in R. *Journal of Statistical Software*, 20, 1–20.
- Strong, M. (2011). *The highly qualified teacher: What is teacher quality and how do we measure it?* Teachers College Press: NY, New York
- Tendeiro, J. N. (2014). Package 'PerFit' (published online). In R. Cran (Ed.), *The comprehensive R network*. retrieved from: <http://cran.r-project.org/web/packages/PerFit/PerFit.pdf>.
- Tendeiro, J. N., & Meijer, R. R. (2014). Detection of invalid test scores: The usefulness of simple nonparametric statistics. *Journal of Educational Measurement*, 51, 239–259.

Van de Grift, W. J. C. M. (2014). Measuring teaching quality in several European countries. *School Effectiveness and School Improvement: An International Journal of Research, Policy and Practice*, 25, 295-311.